

POSTANOWIENIE

28 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Aleksander Stępkowski

na posiedzeniu niejawnym 28 kwietnia 2026 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa E.W. i J.W.

przeciwko Bank spółce akcyjnej w W. (poprzednio Bank1 spółka akcyjna w W.)

o ustalenie i zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej Bank spółki akcyjnej w W.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie

z 25 listopada 2025 r., I ACa 998/24,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) zasądza od Bank spółki akcyjnej w W. na rzecz E.W. i J.W. kwotę 5 400 zł (pięciu tysięcy czterystu złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia Bank spółce akcyjnej w W. do dnia zapłaty.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 25 listopada 2025 r. Sąd Apelacyjny w Szczecinie, w sprawie z powództwa E.W. i J.W. przeciwko Bank1 (obecnie: Bank) spółce akcyjnej w W. o ustalenie i zapłatę, na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z 13 lutego 2024 r., zmienił zaskarżony wyrok w punkcie II w ten sposób, że zasądził od pozwanego Bank1 spółki akcyjnej w W. na rzecz powodów

E.W. i J.W. łącznie do ich majątku wspólnego kwotę 54 805,92 CHF wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 17 lipca 2024 roku i oddalił powództwo o zapłatę w pozostałym zakresie (pkt I), oddalił apelację w pozostałym zakresie (pkt II) oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania (pkt III).

Wyrok został zaskarżony przez stronę pozwaną. Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania strona pozwana wskazała, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne a skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Strona powodowa złożyła odpowiedź na skargę kasacyjną, w której wniosła o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie o oddalenie skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Konieczna selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu odbywa się w drodze badania zasadności wniosku skarżącego o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Przesłanki pozytywnej weryfikacji tego wniosku określa art. 398⁹ § 1 k.p.c. Są nimi: (1) występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego; (2) istnienie potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; (3) nieważność postępowania lub (4) oczywista zasadność skargi. Dokonując tej weryfikacji, Sąd Najwyższy bada jedynie

to, czy w sprawie zaistniała przynajmniej jedna z przesłanek uzasadniających wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, nie zaś podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozstrzygnięte dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia twierdzenia, że występuje ono w danej sprawie (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, 26 września 2005 r., II PK 98/05, 10 maja 2019 r., I CSK 627/18). Zagadnienie przedstawione w skardze kasacyjnej nie spełnia powyższego kryterium.

Strona skarżąca wskazała, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne polegające na konieczności rozstrzygnięcia, czy osoba fizyczna, zawierająca długoterminowe zobowiązanie kredytowe, która wprawdzie w chwili zawierania spornej umowy kredytu hipotecznego przeznaczonego na cele mieszkaniowe nie wskazywała, iż środki pochodzące z tej umowy zostaną przeznaczone na cele związane z prowadzoną działalnością gospodarczą lub cel zarobkowy/inwestycyjny, a nie na zaspokajanie podstawowych potrzeb mieszkaniowych, po zawarciu umowy, wykorzystywała środki pochodzące z kredytu na cele związane z prowadzoną działalnością gospodarczą lub cel zarobkowy (działalność nierejestrowaną), posiada w ramach przedmiotowej umowy status konsumenta. W orzecznictwie Sądu Najwyższego nie budzi wątpliwości, że status konsumenta należy oceniać na chwilę dokonywania czynności prawnej (wyroki Sądu Najwyższego z: 27 maja 2022 r. II CSKP 314/22, 8 grudnia 2022 r. II CSKP 110/22). Późniejsze okoliczności, wskazane w skardze kasacyjnej nie mają zatem znaczenia dla oceny prawnej. W szczególności zmiana sposobu korzystania z lokalu już po zawarciu umowy nie ma wpływu na określenie konsumenckiego statusu strony umowy (wyrok SN z 2 października 2025 r., II CSKP 276/23).

Strona skarżąca wskazała, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne polegające na konieczności rozstrzygnięcia, czy zasadnym jest uwzględnienie roszczenia odsetkowego od kwot wyrażonych w walucie CHF, podczas gdy z istoty swej odsetki ustawowe za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego pełnią funkcję waloryzacyjną, a w przypadku świadczeń w walucie obcej funkcję waloryzacyjną odsetek spełnia już samo wyrażenie świadczenia w walucie CHF. Należy jednak podkreślić, już we wcześniejszym orzecznictwie SN przyjmowano, że odsetki za opóźnienie od kwot wyrażonych w walucie obcej zasądza się na zasadach ogólnych, przepisy k.c. nie przewidują szczególnych rozwiązań w tym zakresie (wyrok SN z 9 października 2008 r. V CSK 63/08, wyrok SN z 21 marca 1990 r. I CR 42/90). Zasądzenie zwrotu świadczenia nienależnego w walucie obcej wynika z okoliczności, że świadczenie z nieważnej umowy zostało spełnione w walucie obcej. W takiej sytuacji, świadczenie nienależne ma od samego początku charakter pieniężny, jego przedmiotem jest waluta obca. Skoro świadczenie ma charakter pieniężny, to powinno być spełnione przez zapłatę sumy nominalnej, co reguluje wprost art. 358¹§1 k.c. W konsekwencji należy przyjąć, że zasądzenie świadczenia nienależnego w walucie obcej realizowało zasadę nominalizmu, w sprawie nie nastąpiła jakakolwiek waloryzacja świadczenia.

Strona skarżąca wskazała, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne polegające na ocenie czy można zastąpić postanowienie abuzywne, kursem rynkowym (obiektywnym kursem średnim NBP) lub zastosować przepis dyspozytywny z art 358 §2 k.c., z uwagi na fakt, iż przepis ten stanowi normę prawną, która może znaleźć zastosowanie w sprawie, a Sąd winien podjąć wszelkie działania prowadzące do przywrócenia równowagi kontraktowej stron. Tymczasem uchwała pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z 25 kwietnia 2024 r. *III CZP 25/22*, mocą zasady prawnej rozstrzygnęła w punkcie pierwszym, że „[w] razie uznania, że postanowienie umowy kredytu indeksowanego lub denominowanego odnoszące się do sposobu określania kursu waluty obcej stanowi niedozwolone postanowienie umowne i nie jest wiążące, w obowiązującym stanie prawnym nie można przyjąć, że miejsce tego postanowienia zajmuje inny sposób określenia kursu waluty obcej wynikający z przepisów prawa lub zwyczajów”. (zob. także

wyroki Sądu Najwyższego z: 14 lutego 2025 r., II CSKP 1545/22; 28 lutego 2025, II CSKP 1277/24).

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazano również oczywistą zasadność skargi kasacyjnej.

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. Skarżący twierdząc, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinien wyjaśnić w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Oznacza to powinność wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia prawa materialnego lub procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, które dodatkowo prowadziło do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienia SN z: 8 października 2015 r., IV CSK 189/15; 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 75; 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06). Ze względu na wyjątkowy charakter przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej powinna dać się stwierdzić „na pierwszy rzut oka”, bez zbytniego wgłębiania się w sprawę (zob. postanowienie SN z 2 sierpnia 2007 r., III UK 45/07). Skarga kasacyjna nie spełnia powyższego kryterium.

Jako uzasadnienie oczywistej zasadności skargi strona skarżąca wskazała naruszenie art 481 § 1 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, skutkujące bezpodstawnym zasądzeniem ustawowych odsetek za opóźnienie, które zdaniem skarżącego winny być ewentualnie zasądzone od dnia wymagalności roszczenia powoda o zwrot nienależnego świadczenia – którym miałyby być dzień złożenia przez należycie poinformowanego przez sąd konsumenta (Powoda) oświadczenia o odmowie wyrażeniu zgody na objęcie dobrowolnym system ochrony konsumenckiej. W najnowszym orzecznictwie Sądu Najwyższego nie budzi wątpliwości, że w razie stwierdzenia nieważności umowy kredytowej zawartej przez przedsiębiorcę z konsumentem, jest on uprawniony do domagania się od przedsiębiorcy zwrotu świadczeń spełnionych przez siebie w wykonaniu tej umowy oraz odsetek za opóźnienie od momentu upływu terminu nałożonego na danego

przedsiębiorcę do wykonania tego zobowiązania, po tym jak przedsiębiorca ten otrzyma wezwanie do zwrotu tego świadczenia (zob. wyroki Sądu Najwyższego z: 14 lutego 2025, II CSKP 1996/22; 30 stycznia 2025 r., II CSKP 2192/22; z 28 lutego 2025 r., II CSKP 704/23; z 27 marca 2025 r., II CSKP 9/24) i stanowisko to wynika z jednolitego orzecznictwa TSUE (zob. wyrok TSUE z 15 czerwca 2023 r., C-520/21, Arkadiusz Szczęśniak p. Bankowi M. SA, Dz.U. C-64 z 7.2.2022, wyrok TSUE z 14 grudnia 2023 r., C-28/22, TL i WE p. Syndykowi masy upadłości Getin Noble Bank S.A., dawniej Getin Noble Bank S.A., Dz.U.UE.C.2024/1069).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i art. 99 k.p.c. w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz w zw. z § 2 pkt 7, § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r., poz. 1935).

Aleksander Stępkowski

(Ł.W.)

[SOP]